

Emil PLEWA

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ORCID: 0000-0001-5303-4843

II Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Świat w dobie polikryzysu”, Poznań, 6 marca 2025 r.

W dniu 6 marca 2025 r. w budynku Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz równolegle w formule hybrydowej, odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Świat w dobie polikryzysu: Druga kadencja Donalda Trumpa jako globalne wyzwanie”. Wydarzenie zostało zorganizowane z ramienia WNPiD UAM poprzez działające na nim organizacje studenckie: Koło Naukowe Bezpieczeństwa i Obronności, Koło Naukowe Historii Najnowszej, Koło Naukowe Marketingu Politycznego, a także przez Stowarzyszenie Forum Młodych Dyplomatów.

Ludzkość weszła w rok 2025 zarówno z bagażem kryzysów zapoczątkowanych w ubiegłych latach, jak i z widmem nowych, jawiących się na horyzoncie wyzwań – zwłaszcza tych związanych ze zmianą gospodarza Gabinetu Ovalnego w Białym Domu.

Kolejny rok rosyjskiej inwazji na Ukrainę, wojna palestyńsko-izraelska w strefie Gazy, izraelska inwazja na Liban, kryzysy migracyjne i uchodźcze, kryzys demokracji liberalnej, kryzys przywództwa, kryzys ładu międzynarodowego, kryzys gospodarczy, kryzys finansowy, kryzys bezpieczeństwa, kryzys klimatyczny oraz nowopowstałe wyzwania związane z rewolucją AI, gwałtownym i niekontrolowanym wzrostem siły oddziaływania social mediów, a także zapowiedzi i pierwsze decyzje nowego Prezydenta Stanów Zjednoczonych stały się przedmiotem prelekcji i debat podczas II odsłony konferencji naukowej poświęconej współczesnym kryzysom¹. Stąd zaproponowany tytuł konferencji trafnie oddaje złożoność i wieloaspektowość poszczególnych problemów a zarazem uwydatnia synergiczny efekt nachodzenia na siebie wielu kryzysów w tym samym czasie.

¹ Szczegółowy harmonogram wydarzenia, tytuły referatów i dane prelegentów: <https://tiny.pl/zv5-fh35>, 17.04.2025.

Obrady zainauguowała prof. UAM dr hab. Elżbieta Lesiewicz, kierownik Zakładu Najnowszej Historii Politycznej WNPiD UAM oraz opiekun Koła Naukowego Historii Najnowszej. Pierwsza sesja plenarna zatytułowana *Druga kadencja Donalda Trumpa jako globalne wyzwanie*, moderowana przez. lic. Krzysztofa Żerkę, odbyła się w formie dyskusji pomiędzy prelegentami: prof. dr hab. Jadwigą Kiwerską (Zakład Badań Niemcoznawczych WNPiD UAM; Instytut Zachodni;), dr. Jacka Raubo (Zakład Studiów nad Bezpieczeństwem WNPiD UAM; szef działu analiz Defence24) oraz dr. Adama Raszewskiego (Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Jerzego Popiełuszki w Grudziądzu). Z perspektywy czasu, który upłynął od konferencji do sporządzenia niniejszego sprawozdania, należy wskazać na trafność przewidywań dyskutantów, które (niestety) się sprawdziły.

W dalszej kolejności odbyły się panele tematyczne. W panelu *Problemy półkuli zachodniej* uczestnicy poruszyli perspektywy oraz problemy państw i społeczeństw tejże części ziemskiego globu w obliczu polikryzysu. W następnej sesji w ramach prezentowanych referatów zwrócono uwagę na oddziaływanie polikryzysu na takie sfery jak m.in. problem powojennej traumy w społeczeństwie, kryzys klimatyczny, teorię *resilience* czy walkę z głodem. W wystąpieniach z obydwu paneli pojawiały się bardzo intensywne obawy związane z niepewnością, co do przyszłości – w związku z nieprzewidywalnymi decyzjami Donalda Trumpa, które w opinii prelegentów nie przyczyniają się do rozwiązania kryzysów, lecz jeszcze bardziej je pogłębiają. Wpływowi 45. i 47. Prezydenta USA na ład międzynarodowy i międzynarodową architekturę bezpieczeństwa został poświęcony także jeden z późniejszych paneli pt. *Trump a bezpieczeństwo międzynarodowe*.

Następny panel został poświęcony kryzysowi liberalnej demokracji, wzrostowi niezadowalania społecznego – wyrażającego się występowaniem coraz to nowszych protestów, a w efekcie zwiększonej podatności na populizm i pojawieniu się przy tym ugrupowań politycznych, aktywnie sięgających do populistycznej retoryki, w ten sposób niejako odpowiadając na powstałe „zapotrzebowanie” społeczne na ten sposób przekazu.

Sesja zatytułowana *Bezpieczeństwo informacyjne i social media* została dedykowana zagadnieniu wpływu social mediów jako narzędzia dezinformacji i narzędzia komunikowania politycznego, poprzez niespotykany do tej pory potencjał oddziaływania na społeczeństwo i politykę.

Nie zabrakło również części przeznaczanej problematyce trwającej już ponad trzy lata wojnie w Ukrainie. W trakcie panelu pt. *Trzy lata ro-*

syjskiej inwazji na Ukrainę omówiono najważniejsze wyzwania stojące przed Ukrainą i jej przywódcami w związku ze zmieniającą się sytuacją geopolityczną.

Zaś w sesji zatytułowanej *Ekonomiczny wymiar polikryzysu* paneliści skupili się na omówieniu zapowiedzi Donalda Trumpa odnośnie do nałożenia ceł. Choć problem wprowadzenia nowych taryf celnych był przedmiotem wystąpień kilku prelegentów, to jednak każdy z nich przedstawił inny aspekt omawianego zjawiska.

Wreszcie ostatni panel obejmował relacje transatlantyckie w ramach sojuszu NATO oraz te obszary, które pozostają we wspólnym zainteresowaniu Stanów Zjednoczonych i Unii Europejskiej, a także stosunku obydwu podmiotów do Bliskiego Wschodu czy Chińskiej Republiki Ludowej. Nie zabrakło także referatu poświęconego propozycji prawdopodobnie największej transakcji handlowej pomiędzy państwami w historii, tj. kupna Grenlandii przez USA.

II Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Świat w dobie polikryzysu: Druga kadencja Donalda Trumpa jako globalne wyzwanie” była doskonałą sposobnością do zintegrowania się młodych naukowców z całej Polski oraz przedstawienia wyników badań czy dyskusji nad aktualnymi kryzysami, które w dynamiczny i nieprzewidywalny sposób, rozgrywają się na naszych oczach. Organizatorom należą się ogromne gratulacje za zamysł oraz przede wszystkim przygotowanie i przeprowadzenie wydarzenia. Zapewne każdy życzyłby sobie i innym, aby polikryzys ustał, tak póki to nie nastąpi, stanowi on ważne zagadnienie, które mam nadzieję, że będzie pogłębione przy okazji kolejnych edycji kultowej już konferencji „Świat w dobie polikryzysu”.

